

VRŠOVICKÝ

4/2020

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

Milé sestry a bratři, situace, do které jsme se takřka ze dne na den dostali před polovinou března je pro všechny z nás zcela nová. Troufám si říct, že ani nejstarší ročníky, které zažily válečná léta, něčím podobným jako dnes my neprocházely. Nemyslím míru ohrožení jednotlivců i společnosti jako celku, ta byla bezesporu větší za války i v represích 50. let, ale to, že se nuceně omezí převážná část veřejného života, je vyhlášen stav nouze, ve kterém je lidem dovoleno pouze obstarávat své nejnutnější potřeby, to všechno a mnohé další je pro nás novum, na které nezbyvá než si zvykat a přijímat to s vědomím, že tak činíme s ohledem na zdraví své i našich bližních. I pro církve se jedná o zcela unikátní situaci, na kterou neexistoval „krizový scénář“. Když bylo nejprve omezeno shromažďování nad sto osob, říkali jsme si: je to v pohodě, takových počtů stejně nedosahujeme, jedeme dál, pak přišlo omezení do třiceti lidí, i to jsme ještě při veřejných Božích službách ustáli, byť už s počítáním zúčastněných a v připravenosti uzamknout kostel, kdyby dorazil ten jeden a třicátý. Následný zákaz shromažďování v jakémkoliv počtu při náboženských obřadech už vystavil definitivní stopku veškerým veřejným službám, které jsme jako církve po léta lidem zprostředkovávali. Za devadesátileté trvání našeho kostela to bylo poprvé,

kdy se o neděli dveře do chrámu uzamkly a bohoslužba, která uvnitř probíhala byla soukromým obřadem pouze pro faráře a jeho rodinu - i tak byl pěkný počet zúčastněných plus ti, kteří se přidali přes internet, neboť záznam byl ještě ten den k dispozici na videokanále Husova sboru na platformě youtube. A od té doby to tak je neděli co neděli. Uvidíme, jak dlouho. To, o čem jsme dlouhá léta teoretizovali - zda nepřenášet některé obřady přes internet, jsme zvládli z hodiny na hodinu. A mnoho dalších věcí se učíme i v celé řadě jiných oblastí.

Jako křesťané důvěřujeme Božímu slovu v Bibli, a zde v listu Římanům apoštol Pavel píše: „Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha...“ Ř 8, 28. Nastalou situaci tak můžeme pochopit ne jako Boží trest, do Božích soudů nezasahujeme, jejich akta jsou pro nás prozatím uzavřena, ale jako příležitost k tomu, abychom byli pohnuti k dobrým věcem, pokud milujeme Boha, či to o sobě alespoň tvrdíme. Příležitost k tomu, abychom se učili něčemu novému, abychom objevovali souvislosti, možnosti a příležitosti, které jsme doposud nechávali bez povšimnutí v běhu dnů, protože na ně „nebyl čas.“ Teď nám bylo nařízeno „mít čas“, zastavit se, nejlépe setrvat doma a nikam zbytečně nevycházet - obstarat jenom to nejnutnější. Rozumějme tomu i v rovině duchovní - obstarajme to nejnutnější v naší víře, obraťme se k Pánu, nenechme se rozptylovat druhotným, urovnejme a napřime své vztahy s Bohem (3 P: pokání, poslušnost, připravenost), smiřme se se svými bližními, pokud na nás záleží.

David Frýdl

NEDĚLE V DUBNU

VI. neděle postní – Květná (palmarum) 5. dubna

Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Král izraelský! Hosanna na výsostech! (Matouš 21, 9)

Evangelium ke kladení ratolestí: Matouš 21, 1-11

První čtení z Písma: Izajáš 50, 4-7

Druhé čtení z Písma: Filipským 2, 5-11

Evangelium (Pašije): Matouš 26, 14-27, 66

Zelený čtvrtek – památka poslední večeře Páně 9. dubna

Já však se zanic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista, jímž je pro mne svět ukřižován a já pro svět. (Galatským 6, 14)

První čtení z Písma: Exodus 12, 1-4.11-14

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 11, 23-26

Evangelium: Jan 13, 1-15

Velký pátek – památka utrpení a smrti Páně 10. dubna

Smečka psů mě kruhem svírá, zlovolná tlupa mě obkličuje; sápour se jako lev na mé ruce a nohy, mohu si spočítat všechny své kosti. Pasou se na mně svým zrakem. Dělí se o mé roucho, losují o můj oděv. Nebud' mi vzdálen, Hospodine, má sílo, pospěš mi na pomoc! (Žalm 22, 17-20)

První čtení: Izajáš 52, 13-53, 12

Druhé čtení: Židům 4, 14-16; 5, 7-9

Evangelium (Pašije): Jan 18, 1-19, 42

Bílá sobota – vigilie Hodu Božího velikonočního 11. dubna

Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné! Kámen, jež zavrhlí stavitelé, stal se kamenem úhelným. Stalo se tak skrze Hospodina, tento div se udál před našimi zraky. Aleluja!

(Žalm 118, 1.22-23)

První čtení z Písma: Genesis 1, 1-2, 2

Druhé čtení z Písma: Exodus 14, 1-31

Evangelium: Matouš 28, 1-10

Hod Boží velikonoční – vzkříšení Páně 12. dubna

Sotva procitnu, jsem s tebou. Svou dlaň jsi položil na mě. Nad mé chápání jsou tyto divy. Aleluja! (Žalm 139, 18.5-6)

První čtení z Písma: Skutky 10, 34-43

Druhé čtení: Koloským 3, 1-4

Evangelium: Jan 20, 1-18

Pondělí velikonoční 13. dubna

Chválu vzdejte Hospodinu a vzývejte jeho jméno, uvádějte národům ve známost jeho skutky. Aleluja! (Žalm 105, 1)

První čtení z Písma: Exodus 13, 3-9

Druhé čtení z Písma: Skutky 10, 34a.37-43

Evangelium: Matouš 28, 8-15

1. neděle po velikonocích (quasimodogeniti) 19. dubna

Jako novorozené děti Boží mějte touhu jen po nefalšovaném duchovním mléku. Aleluja! (1. Petrův 2, 2)

První čtení z Písma: Skutky 2, 14a.22-32

Druhé čtení z Písma: 1. Petrův 1, 3-9

Evangelium: Jan 20, 19-31

2. neděle po velikonocích (misericordias Domini) 26. dubna

Hospodinova milosrdenství je plná země. Nebesa byla učiněna Hospodinovým slovem Aleluja! (Žalm 66, 1-2)

První čtení z Písma: Skutky 2, 14a.36-41

Druhé čtení z Písma: 1. Petrův 1, 17-23

Evangelium: Lk 24, 13-35

Iz 50, 4-7

Fp 2, 5-11

ev. Mt 21, 1-11

JAK PŘIVÍTAT PÁNA?

Svým způsobem je příznačné, že vstupujeme do svatého velikonočního týdne, ve kterém jsou kostely zavřené, bez lidí, anebo jenom s nepatrnými hloučky těch, kteří se tam sešli – jako my, abychom uvítali Krále přicházejícího na oslátku. Letos svatopetrské náměstí v Římě nebude plné poutníků, aby vyslechli poselství Urbi et orbi – městu a světu. Papež František ho už sdělil pouze za přítomnosti televizních kamer ještě před začátkem velikonoce. Nebudou se plnit kostely, chrámy, katedrály ani modlitebny či kaple lidmi slavicími tajemství veliké noci, ve které Kristus vstává z mrtvých. Prožíváme stav, který jsme nejen nikdo z nás nezažil, ale nezažily jej ani generace lidí po staletí dozadu, v dobách podstatně nepříznivějších – válek, útisku, morových epidemií, pronásledování. Pokud vím, nikdy v dějinách nenastala situace, že by se kostely uzavíraly před lidmi celosvětově. Vždycky, i v těch nejtěžších dobách byly enklávy, místa, ba i celé země a světadíly, kde i duchovní život a jeho zvyklosti pokračovaly bez přerušení, ve svém obvyklém rytmu. Dnes je tomu jinak, podle agenturních zpráv snad jenom některé malé ostrovy v Tichomoří jsou z globální pandemie koronaviru vyjmuty, tak možná na nich budou křesťané slavit velikonoce v otevřených kostelích, tedy samozřejmě v případě, že tam vůbec nějaké kostely a křesťané jsou. Nám, všem ostatním vyznávajícím Krista, je nařízen půst od veřejných Božích služeb – postíme

se nuceně, abychom ochránili své zdraví a zdraví našich bližních. Uzamkli jsme kostely a uzavřeli se do svých domovů a rodin. Náš nucený, dokonce zákonem vymahatelný, půst od kostela je v kontrastu s půstem zcela dobrovolným, který na sebe vzali a už po generace berou ti, kteří ani v čase, kdy byly kostely otevřené a Boží služby v nich veřejné, nepřicházeli a svůj čas trávili jinak. Co kostelů už bylo zavřeno i srovnáno se zemí bez výraznějšího zájmu veřejnosti – i té církevní? Jak po léta pozoruji řídnoucí řady i ve vlastním společenství víry, napadá mě, že v něm už dávno převládají ti, kteří se od kostela postí, nad těmi, kteří se kostela drží – a žádný virus či pandemie v tom roli nehraje. Nyní jsme to však my, kteří se musíme vyrovnat s nečekanou situací, které není nutné, a jsem přesvědčen, že ani žádoucí, rozumět v rovině doléhajících Božích trestů na hříšné lidské pokolení. Takto jednoduchá přímá úměra mezi nemocí a hříchem není, o tom jsme se ostatně i v letošní postní době poučili ve výkladech Janova evangelia v biblických textech o uzdravení slepého a vzkříšení Lazara. V obou je příčinná souvislost mezi nemocí a hříchem zpochybněna samotným Kristem. Jsem přesvědčen, že i nastalá situace, může být pro nás přínosem a obohacením. Doslova ze dne na den jsme se dostali do situace, která nás vyzývá k zniternění naší víry a je zároveň zkouškou jejího praktického užití v čase,

kdy to zdánlivě běžné – tedy praktikování veřejného kultu, je nám znemožněno. O co svoji víru v takových případech opřeme? A dost možná si o to víc budeme vážit v čase, kdy soudobá opatření pomínou, toho, co jsme dlouhá léta měli k dispozici bez omezení a brali to jako samozřejmé. Křesťan by ale neměl v takovém stavu otupělosti vězet, nýbrž všechno, co je mu dáno užívat, přijímat jako nezaslouženou, nesamozřejmou milost. Svatý František z Assisi i o smrti hovořil jako o sestřičce, a ta na sebe v jeho dobách brala mnohem surovější podobu, než v jaké ji poznáváme dnes my. Kdo by o tom byl na pochybách, ať si přečte svědectví Daniela Defoe, autora slavného Robinsona Crusoe, o průběhu morové epidemie v Londýně, a to bylo ještě o několik století dál po Františkovi směrem k novověku. Pokud tedy František měl smrt za sestřičku, nejspíš by současný pandemický virus považoval za jejího podstatně ukázněnějšího a v zásadě hodnějšího a umírněnějšího bratříčka, od kterého se můžeme mnohému naučit pro doby, ve kterých přijde opravdu vážné nebezpečí.

Jak tedy vítat v našem čase Pána přicházejícího na oslátku? Co třeba tak, jak ho vítali tenkrát, když do Jeruzaléma přijížděl? To nebyly žádné davy, žádná masová shromáždění a sročení zástupů v ulicích Jeruzaléma – pár jednotlivců, osamělých hloučků, dost možná to byli jenom ti, kteří šli s ním, někdo další se přidal, sundal svůj plášť a symbolicky jej položil pod oslátku, jiný utrlh ratolest, co zrovna byla po ruce a oslavili tak příchod svého Pána. Ať už jich ve skutečnosti bylo, kolik jich bylo, vždycky byl početnější zástup

těch, kteří o tom nevěděli, kteří tam nebyli, kteří ho nevíkali, se kterými jeho příchod nijak nepohnul, nebo nad tak podivným zástupem přicházejícím do svatého města pohrdavě zvedali obočí. Doba triumfující církve je dávno pryč a nemá smysl po ni tesknit, ani toužit, protože církev vítězná – ecclesia triumphans je tady na zemi jenom zdáním, nikdy nebyla a nebude, je to šalebný přelud, kterým se připravujeme o prožívané milosrdenství. Náš král je nahý, přijíždějící na oslátku, ztělesnění pokory, služby, odevzdání se do Božích rukou a přijetí jeho vůle. Jeho duchu víc než plné chrámy zbožných křesťanů slavících že se pro ně otevřelo samotné nebe, odpovídají zavřené kostely, do kterých mají věřící zákaz vstupu, ale oni i přesto svého Pána znají, ví o něm a vítají ho ve svém srdci. Křesťané, kteří ve své víře oželí i kostel, ale neoželí živého a přítomného Krista ve svých životech, se kterým se setkávají v každém skutku lásky, projevu milosrdenství, soucitu, pomoci potřebným, ti, kteří jsou schopni odhlédnout od vlastního já, směrem k ty druhého člověka. Prosím, aby nám Pán požehnal tyto velikonoce, jsou jedinečné a v aktuálních souřadnicích neopakovatelné.

Amen

*Kázání na Květnou neděli 5. dubna 2020
v Husově sboru ve Vršovcích v časech korony.*

PROGRAM NA DUBEN

5. 4.	neděle	10 hod.	bohoslužba na Květnou neděli s žehnáním ratolestí	slouží D. Frýdl
12. 4.	neděle	10.00	bohoslužba na Hod Boží velikonoční	slouží D. Frýdl
19. 4.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
26. 4.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl

Kostel, kolumbária i farní kancelář zůstávají po celou dobu trvání nouzového stavu **uzavřené**. Bohoslužby můžete sledovat na kanále youtube.com na adrese

https://www.youtube.com/channel/UCkwIZsSz1xoIKN4rIVTDuFg?view_as=subscriber

nebo odkaz na tento kanál najdete na stránkách www.husuvsbor.cz a dále vyberte v nabídce vlevo: **Náš kanál YouTube.**

V případě, že potřebujete službu svátostmi či duchovního doprovázení, neváhejte se obracet telefonicky či mailem na **faráře Davida Frýdla, tel. 731 100 059**. Jako i v současnosti nabízejí nejrůznější stravovací podniky službu rozvozu jídel až do domu k zákazníkům, nabízíme my jako husitská církev ve Vršovicích svátosti a další duchovní úkony ve Vašich domovech. Máte-li potřebu přijetí svátosti smíření, útěchy nemocných nebo svaté Kristovy večeře, zavolejte nám a využijte možnosti „rozvážky zdarma“ až k vám domů. Zdravotní a hygienické standardy jsou samozřejmostí. Na faře též dáváme **zdarma** roušky a desinfekci.

KONTAKT

Moskevská 34/967
101 00 Praha 10-Vršovice
e-mail: info@husuvsbor.cz
www.husuvsbor.cz
e-mail faráře: david.frydl@husuvsbor.cz
tel.: 271724317 (Farní kancelář)
271726461 byt faráře
731100059 mobil faráře

Vršovické divadlo MANA
Centrum MANA, zapsaný spolek
produkce: Tobiáš Frýdl, tel. 778001097
www.vrsovickedivadlo.cz
e-mail: info@vrsovickedivadlo.cz
tobias.frydl@vrsovickedivadlo.cz
Prodej vstupenek před začátkem představení na pokladně divadla.

CO ZNAMENÁ SVĚTLO A CO PLAMEN SVÍČKY? - *dokončení*

3. Světlo svíčky není veřejné osvětlení dálnice. Osvětluje nám jen malý kus cesty dopředu, jen první krok. Stejně tak my máme světlo a sílu pro dnešní den, pro to nejbližší rozhodování, ne pro celý zbytek života najednou. (Mt 6,34, Ž 119, Ž 105) Když ten první krok neuděláme, neosvítí nám plamen ten další krok. Ale tím světlem, které neseme, můžeme posloužit osvětlit ten první krok i druhému poutníku vedle nás jdoucímu.

4. Plamen svíčky reaguje na každý závan větru. Musíme ho chránit a pečovat o něj. Taky o plamínek naší víry musíme pečovat skrze modlitbu a Eucharistii. (2.Sam 22,29) Chránit neznamená dobře ukrýt před světem - plamen potřebuje vzduch, volný prostor, přikrytá svíčka zhasne. Také soukromá víra neprojevuující se navenek je neplodná.

5. Někdy je vlastně nebezpečné zažhnout světlo - osvětlí totiž i to, co bychom raději neviděli, co chceme schovat (před druhými nebo bláhově i před Bohem). (J 3,19) Plamen může být i jinak nebezpečný, to když se víra zvrhne do fanatismu.

6. Plamen svíčky nás může ohřát, ale jen když jsi mu blízko. Plamen víry je pomocí a silou v životě, když je víra závazná, když se pro ni nasadíme, když nás i něco stojí. (Mt 16,24) Vždyť svíčky někdy roní horké slzy.

7. Svíčka se postupně ztrácí, když plní své poslání, svou misii, vzdává se sama sebe. Také my se máme stávat menšími a Kristus má v nás růst. (J 5,35, J 8,12, Zj 21,23)

Každý jsme svíce originálně udělanou Boží rukou. Máme svítit tam, kam nás Bůh postavil: skrze úsměv, povzbuzující slovo, přímluvnou modlitbu.

Lev Nikolajevič Tolstoj řekl: „Kdo chce zapalovat, musí sám hořet!“

A Evangelista Lukáš nám říká Ježíšova slova: „Buďte připraveni a vaše lampy ať hoří“ (Lk 12, 35)

Ježíši Kriste, vnitřní světlo, nenech naše temnosti, aby k nám promlouvaly.

Ježíši Kriste, vnitřní světlo, dej nám, ať jsme schopni přijmout Tvou lásku.

(zpěv z Taizé podle slov sv. Augustina)

Poslání: JDĚTE A SVIŤTE!

Jana Gottwaldová

Nedávno jsem hledala ve Vršovickém Hlasateli nějakou informaci a musela jsem kvůli tomu probrat pěknou řádku čísel zpátky. Uvědomila jsem si při tom, že ani po letech neztratily nic na určité svěžesti a připomínají, jak zajímavý a pestrý byl život tohoto sboru. Věřím, že tomu tak bylo v celé jeho historii, i tehdy, dokud ještě Hlasatel nevycházel, nicméně je snazší, držet se tohoto spolehlivého svědectví a vrátit se k době, která ještě není tak vzdálená, ale přesto patří minulosti a že by stálo za to, věnovat tomuto tématu pozornost. Mezitím vstoupila do našich životů pandemie koronaviru a do její atmosféry patřila a patří spousta zpráv o jejím šíření, o snaze, jak jí co neúčinněji čelit, včetně až drastických opatření v podobě domácí karantény. Asi jste na jejím začátku také zažili vlnu telefonátů, kdy si lidé navzájem ověřovali, co se děje s jejich přáteli, s příbuznými i s bratry a sestrami ze sboru. Lidé začali pracovat z domova a ti, co měli doma děti, pomáhali svým potomkům s domácími úkoly a také se cvičili v trpělivosti. Nejvíce riziková skupina, tedy senioři, sledovali skoro celý den televizi, někteří ČT 24, jiní TV Noe, další internet, podle naturelu. Prostě jsme se potřebovali všichni zorientovat. Můžu říct, že po týdnu jsem měla hlavu jako včelín a zatoužila jsem všechno omezit. Začít znovu myslet na Velikonoce, tím spíš, že na Noe i na dalších duchovních médiích jsme k tomu byli stále vybízeni, počínaje papežem Františkem, ale i naší husitskou církví a musím se zmínit také o nedělních vzkazech od naší Adélky, která nám psala, jak je to zvláštní, když jsou v kostele sami, ale v duchu si připomínají každého z nás a posílala nám vždy i nějaký povzbudivý žalm na cestu do dalších dní. Vrátila jsem se tedy k Hlasatelům a najednou jsem je začala vidět ještě z jiného úhlu pohledu. Začala jsem je vnímat jako povzbuzující čtení. Jako když začnete uvažovat o svém životě, o všem, co jste prožili, o důležitých událostech, drobných příhodách a spoustě lidí, kteří nějak ovlivnili náš život. Byla zde zachycena podstatná část našich životů. Většinou věci dobré, ale i špatné až negativní, různá selhání, která se velmi nepříznivě odrážela na dobrém jménu církve a znamenala i těžké střety uprostřed církve. Ale ústředním bodem těch let byla činnost Vršovického sboru, především jeho společenství a ruku v ruce s tím i změny v samotném prostoru, kde jsme se scházeli. To vše začal zachycovat Vršovický Hlasatel od června 2003, a dá se říct, že za poklusu, protože většina z nás chodila do práce, řešila všechny možné starosti a náš mladý farář se musel starat nejen o duchovní rodinu ve svém kostele, ale i svou rodinu doma, protože Nathan měl něco přes rok a Tobík se teprve narodil. Přesto se začaly dít neuvěřitelné věci, jako například komponované večery se zajímavými osobnostmi, koncerty, křesťanská školička a podobně. Do toho dostávaly různé prostory v budově kostela jiné funkce a stávaly se multifunkčními nebo si funkci prohazovaly, takže například většina věřících netuší, že na místě dnešní sakristie, kam si chodí po bohoslužbě chvíli popovídat s ostatními bratry a sestrami u šálku kávy nebo čaje, bývalo kolumbárium. To vše by bylo dobré si připomenout už kvůli tomu, co všechno

se podaří díky nadšení pro věc, samozřejmě s patřičnou inspirací, ale i uměním podložit vše ekonomickou rozvahou. Pokusím se tedy znovu prolístovat tento časopis, který můžeme považovat i za kroniku Vršovického sboru a připomenout, že jeho texty jsou stále aktuální a často nadčasové, prostě z podstaty věci, protože jsme věřili, že toto dílo je požehnané a slouží k větší slávě Boží.

Letošní Velikonoce budou zvláštní, protože je nebudeme oslavovat společně ve sboru, ale budeme spolu všichni v duchu a prosíme, aby nás i tímto způsobem posilovaly a přinášely radost. Tak tedy požehnané a radostné Velikonoce. Připojuji dvě sloky písně č. 331 od Adama Michny z Otradovic:

Bud' Bohu všechna chvála, čest / a požehnaní, / že uslyšet jsme mohli zvěst / o zmrtvýchvstání. / V úsvitu ještě ztemnělé / velikonoční neděle / hrob životu je dán, / když vyšel z něj náš Pán.

Království Boží víc a víc / k nám všem se blíží. / Když on vstal z mrtvých, pak už nic / nám neublíží. / Jen jemu důvěru dejme / a v jeho slíbech doufejme, / vždyť naši slabost zná / moc jeho vítězná.

Bohuslava Marková

KORONA

Lidstvo dostalo přesně takovou chorobu, jakou potřebovalo...

- Přestávali jsme si vážit zdraví a proto jsme dostali takovou chorobu, abychom si uvědomili, že na něm úplně nejvíc záleží...
- Přestávali jsme si vážit přírody a proto jsme dostali takovou chorobu, aby byl pobyt v ní pro nás tak vzácný...
- Přestali jsme umět fungovat v rodinách a proto nás tato choroba zavřela do našich domovů, abychom se jako rodina opět naučili fungovat...
- Přestávali jsme si vážit starých a nemocných a proto jsme dostali tuhle chorobu, abychom si připomněli, jak jsou zranitelní...
- Přestávali jsme si vážit zdravotníků a lékárníků, a proto jsme dostali tuhle chorobu, abychom zjistili, jak jsou nepostrádatelní...
- Přestávali jsme mít úctu vůči učitelům a proto nám tato choroba zavřela školy, aby si to rodiče mohli sami vyzkoušet...
- Mysleli jsme, že si můžeme koupit všechno, být kdekoli a s kýmkoli chceme a proto jsme dostali takovou chorobu, abychom si uvědomili, že to vše není samozřejmost...
- Náš volný čas jsme trávili v nákupních centrech, proto nám je tato choroba zavřela, abychom pochopili, že štěstí si nemůžeme koupit...
- Zaměřovali jsme hodně pozornosti na náš vzhled a porovnávali se, proto nám tato choroba zakryla tváře, abychom pochopili, že tam netkví naše krása...

K ZAMYŠLENÍ

- Mysleli jsme si, že jsme páni na téhle zemi a proto jsme dostali tuto chorobu, aby nás něco miniaturní co ani není vidět dokázalo zkrotit, dát nám příručku a trochu pokory...
- Tato choroba nám hodně bere, ale zároveň nám dává možnost se toho tak strašně moc naučit a pochopit co je v životě nejdůležitější...
- Dostali jsme chorobu ušitou na míru...

Asi jsme ji jako lidstvo opravdu potřebovali.

BŮH A PANDEMIE

(Pokus o teologickou úvahu)

Co může být řečeno ke globální pandemii, kterou nyní prožíváme, z pohledu teologie? Je jasné, že mohu nabídnout jedině svůj nedokonalý osobní názor, svůj osobní zápas o pochopení toho, co nás všechny v těchto dnech zaskočilo a v čem se každý nějak snažíme orientovat a žít. Pro jistotu také připomínám, že nejsem systematický teolog, nýbrž biblista a to starozákoník. Do značné míry to předznamenává mou odpověď.

Východiskem a základnou pro naše pochopení je pochopitelně biblická víra. To ovšem neznamená, že bychom jen citovali konkrétní biblická místa a odkazovali na konkrétní příběhy (třeba na 2 S 24). Bible musí být odpovědně vykládána. Zde se ukazuje klíčová úloha biblické hermeneutiky. Třeba porozumět biblickým textům do hloubky, nahlédnout jejich vnitřní dynamiku, poznat jemné předivo souvislostí uvnitř Bible samotné, ale také souvislostí s myšlenkovým světem a zápasy víry starověkých lidí, pozdějších generací Božího lidu i nás dnes. Krize vyvolaná nástupem pandemie je do značné míry krizí určitého pojetí světa, života i víry. Svět, na který jsme si tak zvykli, jako by náhle přestal existovat. Stal se neznámým, nevyzpytatelným, mnohem víc nebezpečným a my hledáme cestu, jak v něm žít. Jakého Boha a jak tedy vyznává biblická víra? Napadají mne dva základní body tvořící jádro odpovědi na tuto otázku. Biblický Bůh je nepochopitelný (paradoxní, nevyzpytatelný). Jeho jednání nelze beze zbytku pochopit ani vysvětlit. Jeho jednání a úmysly přesahují náš rozum. Nemůžeme na všechny otázky týkající se dění najít vysvětlení a odpovědi podle našich představ. Velmi poučná tu může být pozorná četba knihy Jób. Co opravdu tato kniha říká? Jaký je v této knize Bůh sám? Jaký způsob výpovědi o Bohu je adekvátní? Kdo o Bohu mluví náležitě: Jób nebo jeho přátelé? Naše představy a myšlenková schémata (zvláště ta náboženská) tu procházejí velmi bolestnou očišťováním.

Tento tajemný, paradoxní a nevyzpytatelný Bůh je láska. Kromě obvyklého odkazu na 1 J 4, 16 („Bůh je láska.“) bych uvedl nádherné místo, jímž vrcholí starozákonní kniha Jonáš. Bůh vysvětluje Jonášovi, proč nakonec ušetřil město Ninive: „A mně by nemělo být líto Ninive, toho velikého města, v němž je víc než sto dvacet tisíc lidí,

kteří nedovedou rozeznat pravici od levice, a v němž je i tolik dobytka?“ (Jon 4, 11). Bůh má soucit i s městem Ninive. To tehdy představovalo jakési ztělesnění všeho zla. Bůh má soucit i s Ninive! To už něco znamená! Biblický Bůh je Bohem soucitným, milujícím, Bohem, který v Ježíšovi zjevuje svou účast s trpícím tvorstvem. Toto poznání nevyplývá obecně z dějinné zkušenosti. Je plodem víry. Nemůže být vyvozeno z běhu tohoto světa. My prostě důvěřujeme Ježíšovi a těm, co Ježíšovu cestu dosvědčují jako cestu Boží: prorokům a apoštolům i dalším svědkům víry. Navzdory všem bolestným a těžkým zkušenostem (i navzdory této pandemii) věříme, že Bůh, kterého nás Ježíš učí oslovovat „Abba – Otče“, je soucitný a milující, dokonce, že tento Bůh je láska a má dobré záměry se svým tvorstvem.

Důsledky plynoucí z těchto bodů:

Nemůžeme vysvětlit, proč se to děje. To znamená, že se např. vyhneme výkladu této pandemie jako Božího trestu nad hříšným lidstvem, i když se to třeba na první pohled jeví tak biblicky. (Na internetu taková vysvětlení spolu s prosbami, aby Bůh zastavil svou trestající ruku, občas kolují.) Nemůžeme zrušit napětí tohoto paradoxu. Naopak musíme se naučit v něm žít.

Je jisté, že každá krize otevírá nové otázky a pohledy. Nově najednou vidíme ty „staré“ věci. Vážíme si víc toho, co dosud pro nás bylo samozřejmostí. Přehodnocujeme a věřím, že nadále budeme přehodnocovat své pohledy a priority. [Bible zná dvojí „proč“: Jedno se týká minulosti (Kvůli čemu v minulosti se něco děje dnes?) a to druhé míří do budoucnosti. Jeho doslovný překlad zní „K čemu?“ (hebrejsky: lama).] Kam nás to může nasměrovat? Kam nás to může vést? Na tyto otázky můžeme a máme spolu se světem hledat odpovědi, na tomto hledání se můžeme a máme spolupodílet.

Víra v soucitného Boha, který je láska, nás vede k solidaritě a soucitu s těmi, kdo trpí, kdo jsou vystaveni velkým zkouškám. Na prvním místě sem patří nemocní a jejich blízcí; oběti pandemie a jejich pozůstalí; jistě také ti nejohroženější a pochopitelně ti „v první linii“ (lékaři, sestry, záchranáři, dobrovolníci), ale také ti, které svírá strach a malomyslnost, kteří ztrácejí trpělivost a vůbec to všechno těžce snášejí. (Nakonec vidíme, že to jsme mnoha způsoby my všichni.)

S nimi a s celým světem se chceme podělit o svou víru, že Bůh je dobrý a že má dobré záměry s naším světem. A to hlavně tím, že zaujmeme alespoň ve svých myslích místa po jejich boku. Ovšem ne jako ti, co soudí a poučují, ale spíš jako ti, co jsou v tom s nimi, spolu s nimi cítí slabost, bolest, spolu s nimi se bojí, spolu s nimi mají své pochybnosti a otázky, ale taky to spolu s nimi nevzdávají. Zaujímáme místa po jejich boku a modlíme se tj. předkládáme všechnu tu bolest, slabost, nejistotu, ale také všechno odhodlání i odvalu, soucit a nasazení před Boží tvář s důvěrou, že to má smysl a budoucnost. Tady někde, domnívám se, je nyní naše místo a náš úkol. Tady někde se rýsuje náš podíl v této dějinné výzvě.

Petr Šandera

KLAUN SI POVÍDÁ S BOHEM X.

CO SE NÁM VEJDE A NEVEJDE DO HLAVY

Pojem Bůh je příliš široký, než aby se vešel celý do našich hlav, si myslím. Já například mám číslo klobouku 42, obvod hlavy tedy 68cm, obsah v kubických centimetrech mi znám není, ale natolik jsem soudný, že poznání celého vesmíru se vším všudy se mi dovnitř nevejde, ať dělám, co dělám. A poznání toho, jak náš vesmír vznikl, zda a kdo ho vynalezl, už vůbec ne. A tak si říkám, že náš mozeček a naše smysly mohou z toho Stvořitele vnímat jen nepatrnou část. A taky si říkám, že by bylo nepravděpodobné, kdyby si z toho nekonečného počtu možností všichni lidé vybrali stejnou část, a proto dochází k tomu, že pojem Bůh si každý nutně vysvětluje jinak. Každý si pro tu svou víru přisvojuje ten fragment Boha, který je jeho myšlení dostupný. Mám sice svou vlastní víru, ale nechci se podobat Jeníkovi, o němž se v Prodané nevěstě zpívá Každý jen tu svou má za jedinou. Přiznávám každému člověku právo na ten fragment, který umí pochopit.

Církev má nejspíš za úkol dát naší víře jakýsi směr, hranice, mantinely, ale když jsem mluvil s různými křesťany, byť stejného vyznání, každý měl svou vlastní představu, která byla někdy malinko, jindy velmi odlišná od představ jejich bližních. Někdo mluvil o Bohu jako o nekonečném kompjútru a pro ně koho má Bůh podobu jakéhosi neuchopitelná, které si nelze představit. Někdo zase (a byl to kněz) mi řekl, že pro něho je Bůh právě ten dobrotivý stařeček, a tím si svou víru činí přívětivou - co člověk, to odlišná představa. Co s tím? A já si říkám, že je to vlastně v pořádku. Postihnout Boha v jeho nezměrné neboli nezměřitelné velikosti nelze, a tak proč se o to pokoušet.

Mně například, jak už jsem tu jednou napsal, by byl nejpříjemnější Bůh, o němž nic nevím. Bůh Tajemství. Měl bych možnost si myslet, že atributy, které jsou mu běžně připisovány, byly mu připsány lidmi, a připusťme, že často dobrými lidmi, kteří cítili, že máme-li něco ctít, musíme si to umět představit. A máme-li si něco představit, musí to mít podobu. Já si myslím, že nemusí. Síla Tajemství je pro mne něco, k čemu dokážu vzhlížet, aniž bych měl schopnost a vlastně i potřebu si to představit. Prostě tu potřebu nemám. Jsem proto horší než ostatní mí bližní? Pakliže ano, co mám v tom případě dělat? Zatnout zuby a věřit něčemu, co si nemyslím?

Jiří Suchý

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovících. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Redakční rada: David Frýdl, Miroslav Svoboda. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@husuvsbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na Farním úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 7 Kč.